

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 51/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Bytového družstva so sídlom v Trnave, Ľudvika van Beethovena 26, Trnava, IČO 00 175 480, zastúpeného UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., Mliekarenská 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jozef Štefánik, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 179/2019 z 23. septembra 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Argumentácia ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2021 doručená ústavná sťažnosť Bytového družstva so sídlom v Trnave (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu

v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 24 Co 179/2019 z 23. septembra 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) sp. zn. 11 Csp 134/2016 z 27. júna 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že pôvodní žalobcovia, vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na [REDAKOVANÉ] v Trnave, sa spotrebiteľskou žalobou v októbri 2016 domáhali na okresnom súde vydania rozhodnutia, aby súd prvej inštancie uložil žalovanej – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), povinnosť vydať im bezdôvodné obohatenie s príslušenstvom, ako aj zaplatiť im náhradu trov konania.

3. Sťažovateľ podrobne opisuje skutkové okolnosti prípadu a komentuje rozhodnutia všeobecných súdov o nároku sťažovateľa. Z nich vyplýva, že pôvodní žalobcovia uzavreli so žalovanou v roku 2006 zmluvu o termínovanom úvere, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť úver vo výške 1 400 000 Sk pre účely obnovy bytového fondu, zateplenia fasády a rekonštrukcie strechy bytového domu. Sťažovateľ bol do konania pripustený uznesením krajského súdu sp. zn. 24 Co 134/2018 z 20. februára 2019 tak, že z konania vystúpili pôvodní žalobcovia a na ich miesto vstúpil sťažovateľ.

4. Rozsudkom okresného súdu bola žaloba sťažovateľa zamietnutá, pretože súd prvej inštancie akceptoval námietku premlčania vznesenú žalovanou; s poukazom na trojročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože žaloba bola podaná tri roky po uhradení poslednej sumy bezdôvodného obohatenia. Súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, že v prejednávanej veci je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože v konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaná bezdôvodne obohatila úmyselne, keď zvýšenie úrokového rozpätia malo základ priamo v zmluve. Súd prvej inštancie vyhodnotil žalobcom napadnuté uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovanej v rozpore s dobrými mravmi za nedôvodné.

5. Na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Podľa názoru sťažovateľa rozsudok krajského súdu závažne porušuje jeho právo na spravodlivý proces, a to z dôvodu svojvoľného rozhodnutia bez

náležitého odôvodnenia, ako aj postupu v rozpore so všeobecne záväznými predpismi a judikatúrou všeobecných súdov a ústavného súdu. Sťažovateľ tvrdí že v jeho veci boli krajským súdom nesprávne aplikované hmotnoprávne normy spôsobom, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Rozhodnutie krajského súdu je podľa neho arbitrárne, nedôvodné a argumentačne neudržateľné.

6. Sťažovateľ tvrdí, že v predmetnom prípade vyčerpal všetky právne prostriedky ochrany jeho označených práv, keďže dovolanie proti rozsudku krajského súdu nie je v tomto prípade prípustné, a to s poukazom najmä na ustanovenie § 422 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Sťažovateľ proti namietanému rozhodnutiu odvolacieho súdu nemá k dispozícii iný účinný procesný prostriedok nápravy, pretože proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie v súlade s § 422 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu, že napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy. Z toho dôvodu sa sťažovateľ domnieva, že právomoc ústavného súdu je daná a sťažnosť je prípustná.

7. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu porušené boli. Okrem toho požaduje, aby ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konania a priznal mu náhradu trov konania.

8. Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ nepodal proti rozsudku krajského súdu dovolanie.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

14. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

15. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Ústavnú sťažnosť treba považovať za neprípustnú (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

18. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP je založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie skončilo. Dovolanie je teda prípustné, ak odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (pojem „procesný postup“ v § 420 písm. f) CSP je potrebné vyložiť v kontexte pojmu „právo na spravodlivý proces“), ktoré je dotknutým ustanovením garantované strane konania, pritom súčasťou tohto je nepochybne aj náležité odôvodnenie rozhodnutia, zodpovedajúce kritériám podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 559/2018). Nízka hodnota sporu zakladajúca neprípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 422 CSP sa vzťahuje iba na podanie dovolania podľa ustanovení § 421 ods. 1 CSP, ktoré podľa

ustanovenia § 432 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

19. Sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania rozsudku krajského súdu využitím dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

20. Argumenty sťažovateľa uvedené v ústavnej sťažnosti sú dvojakej povahy. Sťažovateľ namieta jednak porušenie práva na spravodlivý proces, a to najmä v dôsledku arbitrárnosti rozsudkov všeobecných súdov, v ktorých absentuje náležité odôvodnenie, ale tiež nesprávne právne posúdenie veci.

21. Vzhľadom na ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a) CSP (pozri bod 16) treba prisvedčiť sťažovateľovi, že v danom prípade dovolanie, prípustnosť ktorého by sa opierala o toto ustanovenie Civilného sporového poriadku, neprichádza do úvahy, a to pre nesplnenie podmienky majetkového cenzu, keďže výška požadovaného plnenia je podlimitná v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP. Inými slovami, z tohto dôvodu naozaj nebolo v danom prípade dovolanie proti rozsudku krajského súdu prípustné.

22. Odlišná je situácia vo vzťahu k namietanému porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces, a to najmä v dôsledku tvrdenej arbitrárnosti rozsudkov všeobecných súdov. Táto časť argumentácie sťažovateľa, tak ako ju podáva, by mohla založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (pozri bod 15). Podľa zistenia ústavného súdu však sťažovateľ dovolanie proti rozsudku krajského súdu zatiaľ nepodal (pozri bod 8), čo zakladá neprípustnosť ústavnej sťažnosti.

23. Treba napokon poznamenať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukázal), že právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný postup ústavného súdu podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

24. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu